

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Aasiaat 15.juni 2018

UKA 2018/150

Inatsisartut suleriesianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Qanoq ililluta nunatta iluani timersornikkut pitsanngorsaallutalu ineriartortitseqqissinnaavugut? Nunatta nunanut allanut unammisartoqarnerup tungaatigut inerisaajumalluta, timersoqatigiiffiit nunatsinni pissartanngorniuttarnerit avataatigut, nunatta iluani unammisaqattaartarnerat akulikinnerulersinneqassappata taava qanoq iliuseqartariaqarpugut? Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Isumaginninnikkut unammilligassarpassuatta oqimaannerpaartaasa ilagaat aningaasanoorajuttunngortarneq, imerajuttunngortarneq, ikiaroorajuttunngortarnerlu.

Imerajuttunngortarnerit, ikiaroorajuttunngortarnerillu minnerusumik annerusumilluunniit sumit aallaaveqartarnerat sammingaatsiartareernikuugatsigu, uani annerusumik tamanna iserfigissanngilara.

Kisianni tassa taamatut oqariarlunga, qularnanngitsoq unaavoq; sulluunniit atonerluinerit siusinaartumik iliuseqarnikkut, pitsaalunikkullu tamakku tamarnik akiorniarneqartuartariaqarput, killilersuineriinnavik kisiat aqqutigalugu ingerlatsisoqarani.

Sammisassaaleqinerit, sumunnarfissaaleqinerillu atonerluisunngorsinnaanermut qaninnerulersitsisinnaasartut, sulluunniit tamaasa timersorneq kulturilerinerlu aqqutigalugit ingalassimatinniarneqartuartariaqarput.

Soorlumi aamma Islandimi tamanna misilittagaqarfigineqarluarpoq; Islandimi timersornerup kulturilerinerullu tungaatigut annertuumik nukittorsaanikkut atonerluisunngorsinnaaneq annertuumik iliuseqarfigineqarsima voq.

Kisianni tassa nunatsinni ajoraluartumik ajornartorsiuutita ilaat unaavoq; Inuusuttuaqqat ikaarsariarfimmi nalaanni timersorunnaartartut amerlasoorpassuummata. Inuusuttuaqqat timersornerup tungaatigut piukkunnarseruttorlutik tamaatiinnartarnerat assorsuaq uggornarpoq ajuusaarna luinnaqqissa arporlu.

Nunatta avataani unammillertigut qanoq ingerlappat? Nunani allani ukioq kaajallalugu timersoqatigiiffiit imminnut unammisaqattaartuartarput. Taamaakkamilu nunani allani timersorneq ingerlalluarpoq soqutigineqarluarporlu allaat inersimasunngornissaq tikillugu.

Naluneqanngitsutut aasaq manna qaqugumulluunniit puiunngisaassagassatsinnik pisoqarpoq tassa, assammik arsaattartutta nunarsuarmi pissartanngorniuttoqarnissaanut angunniulluni unammersuarnissamat PAN AM-mik aamma taaneqartartumut maani Nuummi ingerlanneqarsimasumi peqataammata.

Misigisaq pikkunaq, pissanganaq ingasappoq nuanneraluaannarpoq. Alaa, alaangajaavissuaq nunarsuarmi pissartanngorniunnissamut anngutingajalluinnaqissaaraluarpuq.

Taamanikkut avissaartuunneq puujorlugu ataatsimuulersinneqarnerput assorsuaq nuannerpoq tamannarpiarlu pissutaalluni misigissutsikkullu assorsuaq attortinnarsimalluni.

Taamaattuminguna assammik arsaattartuutigut pikkorinneruleqqissappata, nunarsuarmioqatitsinnullu unammillernerulersinnaalissappata taava assammik arsaalluni unammisaq attaartarneq nunani allani ingerlanneqartartoq final four-mik aamma taaneqartartoq nunatsinnut aamma eqqunneqartariaqaraluartoq. Arnat angutillu.

Assammik arsaattartuinnaangitsut, timersoqatigiiffilli allat aamma taaamatut unammisaqat-taernerulernissaannik periarfissinneqartariaqarput.

Futsalimi arsaattartuutigut, Tae Kwon-Do-ertartut, Sulorartartut, Nerrivimmi arsaartartut, ujakkaartartut sisorartartullu il.il. Timersortartut tamarnik nunatsinnut pingaaruteqarput, nuannaarutaapput tulluusimaarutaallutillu.

Allaqunneqarsinnaanngitsorli aajuna: Timersortartuutitta timersorneq nuannaralugu soqutigiuassappasuk, pikkorissiarlorlutillu qaffassaqqinneqartuassappata taava nunatta iluani unammisaqattaartarnerit akulikinnerulersinneqarnissaat allaqunneqarsinnaanngilaq.

Aningaasarpassuarnillu tamanna naleqassaaq. Timersoqatigiiffiit Kattuffiata missingersorpaa taamatut aaqqissuussisoqartalissappat minnerpaamik 3.5 mio.kr missaanik naleqassasoq, namminnerlu tamanna aningaasasaqartinnagu. Taamaattumik tamanna pillugu paaserusuppara partiit kikkummita taamatut pilliuteqarnissaminut piareersimappat ikinnerpaamik 3.5 mio.kr-nik aningaasaliissuteqarnissamut.

Timersortartut tamaasa ajunnginnerpaamik siunissamilu angusaqarluarnissaannik kissaappakka.

Uummaarissumik angusaqarfiulluartumillu oqallittoqarnissaanik kissaassillunga